

[Aage Fogh.]

imod at diskutere skatter, men vi vil ikke blive ved at tage det sådan etapevis. Det er umuligt at holde rede på, hvad der er sket på det skattemæssige område, hvis man skal, jeg havde nær sagt hver fjortende dag tage en etape her og en etape dér. Hvis vi skal videre på dette område med omlægning til de faste skatter, så lad os få en samlet oversigt; men som ændringsforslaget foreligger her, vil jeg advare imod det.

Det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen sagde her fra talerstolen — og nu er jeg helt sikker på, at jeg har ret, når jeg siger det på den måde — at regeringsforslagene er en deklassering af landbruget. Da det ærede medlem kom ned, spurgte jeg ham — for jeg ville ikke føre kamp med vejrmøller —: når du bruger det udtryk, er det vel statens tilskud til landbruget, det direkte tilskud, du tænker på? Det fik jeg bekræftet. Nu stiller det ærede medlem selv forslag om, at 100 000 landmænd hver skal have 600 kr. i direkte tilskud, og det ærede medlem har tilfældigvis fået grænsen lagt sådan, at det er husmændene, der deklasseres, men så snart man kommer så højt op, at man kan kaldes gårdmand, skal man ikke deklasseres. Det er ikke nogen helt pæn fremgangsmåde fra partiet venstres side, at man mener at kunne tillade sig at sige „deklassering“ om regeringsforslagene, men selv foreslår at deklassere 100 000 husmænd i Danmark. Forslaget blev ikke vedtaget men meningen var god nok. Derfor har jeg villet påtale forholdet. Jeg har sikret mig, at det var det ærede medlems mening, sådan var det lagt til rette.

Et af de ændringsforslag, der er stillet af de konservative, var, forstod jeg, i og for sig tiltrådt af venstre, dog vistnok med nogen modifikation. Jeg tænker her på forslaget om at ophæve landbrugsforpligtelsen på et meget væsentligt antal ejendomme. Jeg spurgte gentagne gange under vort udvalgsarbejde, om det virkelig var venstres mening, at de sammen med de konservative generelt ville ophæve landbrugsforpligtelsen på en lang række ejendomme, og det blev der sagt ja til. Nu ved jeg ikke, om det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen helt har forstået rækkevidden heraf, men hvis man tænkte sig, at

den regel gennemførtes, som de konservative stiller forslag om, ville det, så vidt jeg kan se, betyde, at 38 pct. af landbrugsjendommene i Jylland ville blive kastet ud i fri spekulation. Har man tænkt over, at en tredjedel godt og vel af samtlige landbrugsejendomme i Jylland i fremtiden eventuelt skal være genstand for fri spekulation, så at jorden kan købes af hvem som helst, uden at køberen har pligt til at anvende den som landbrugsjord? Enhver godsejer, der ønsker at tillægge arealer til sine godser og skaffe boliger til sine arbejdere, kunne så bare frit købe landbrugsejendomme og nedlægge dem. Det kan dog vistnok ikke være meningen. Hvis det er meningen, ville jeg i hvert fald være meget glad ved at få konstateret, at det forholder sig sådan, og jeg ville også være særdeles tilfreds med at få konstateret, om venstre virkelig er inde på den samme tanke.

Jeg kan meget vel tænke mig, at vi går ind på en ophævelse af landbrugsforpligtelsen, også for et betydeligt antal landbrugsejendomme, men så skal det være på betingelse af, at jorden anvendes til løsning af de problemer, der melder sig med hensyn til at skaffe tillægsjord — ikke til fri spekulation, ikke for at byens penge-mænd skal kunne gemme deres penge i landbrugsjord uden at have forpligtelse til også at drive landbrug. Det ændringsforslag, der her er stillet af de konservative, er så vidt favnende, at jeg vil håbe, at det ærede medlem hr. H. C. Toft fortæller os, at sådan har han heller ikke ment det.

Med hensyn til denne jagt efter de mindre landbrugere vil jeg endelig sige, at det jo kan ske, at vi engang igen kommer i en situation, hvor vi får lige så megen interesse i produktion som i at skaffe arbejde, og så skal det dog ikke glemmes, at det nu engang er sådan, at de mindre jordbrugere har en nettoproduktion, der ligger 66 pct. over det, man har på herregårdene. Når der produceres for 2 000 kr. pr. ha på et husmandsbrug, produceres der for 1 250 kr. på en herregård. Den dag kan komme, da det er nettoproduktionen, vi er interesseret i, og derfor skal man efter mit skøn ikke være så voldsom i jagten, som man er fra visse sider i øjeblikket.

Derefter et par bemærkninger om, hvordan man nu bedømmer virkningen af de